

Halászzati Lapok

A Magyar
Mezőgazdaság
melléklete

X. évfolyam

2009/
augusztus

A Haltermelők Országos Szövetsége és TermékTanácsa
információs és marketing hírlevele

SZERKESZTI: Szerkesztő Bizottság • FELELŐS SZERKESZTŐ: Hajtun György

Ülésezett az ügyvezetőség

Több aktuális és a magyar halászság számára fontos kérdés megtárgyalására ült össze július 9-én a Haltermelők Országos Szövetsége és TermékTanácsa ügyvezető-sége. Az egyik (de talán a másik is), és leginkább zsebbevágó kérdés(ek)ről, nevezetesen „Merre tovább agrár-környezetgazdálkodás?“, illetve a Halászzati Operatív Program pénzeinek felhasználása – a kettő szorosan egybefügg – hosszas vita folyt. Az ügyvezetőség kiegészült a markáns álláspontot képviselő, s ez ügyekben a rendkívüli küldöttgyűlés összehívásának a lehetőségét is felvető Hortobágyi Halgazdaság Zrt. és a Szegedfish Kft. képviselőivel, Puskás Nándor vezérigazgatóval és Sztanó János ügyvezető igazgatóval.

A meghívott vendégek levelet írtak a szövetséghez, amelyben azt kérik, hogy hívják össze a küldöttgyűlést annak érdekében, hogy értékeljék a helyzetet, és ennek alapján a HOP-pénzek átrendezésével biztosítsák az agrár-környezetgazdálkodási program kifizetéseinek folytonosságát. Egy korábbi küldöttgyűlési határozat értelmében a szövetség azt az álláspontot képviseli, hogy az akp-program folytatása indokolt, az ehhez szükséges támogatást biztosítani szükséges, s ezen támogatás nem mehet a fejlesztési pénzek rovására. Érdekes módon ugyanezen a platformon voltak a meghívottak is, akik a HOP-források átrendezését

kérték, s azok is, akik ezt a lépést nem tartják indokoltnak. A vitában az az álláspont érvényesült, hogy a szövetség tegyen meg mindent annak érdekében, hogy a HOP-forrásokat egészítse ki más pénzeszközökkel az agrártárca.

– Ha valaki azt gondolja, hogy itt ellentételek fogalmazódtak meg, azok tévednek – jelentette ki dr. Orosz Sándor ügyvezető elnök. – Egységes a vélemény, ugyanis akik azt mondják, hogy át kell rendezni a HOP-forrásokat, azok úgy gondolják, hogy az ágazatban nincs annyi fejlesztési szándék, mint amennyi lehetőséget biztosít a HOP. Ők azt állítják, hogy sok pénz van a

Tartalom:

A SustainAqua projekt külföldi esettanulmányai	3
Tanár úr nyugdíjba ment	4
Csopaki hal- és borfesztivál	5
Szakképzés felsőfokon	6

HOP alapon a fejlesztési elképzelésekhez képest. A másik álláspont viszont az, hogy még nem tudni, hogy mennyi fejlesztési pénzt köt le az ágazat, s azt feltételezi, hogy az első támogatási kérelem-benyújtási időszakban rendelkezésre álló mintegy 3 milliárd forintra elegendő pályázat érkezik az irányító hatósághoz. A többség véleménye az utóbbi álláspontot erősíti, mondván, hogy amíg lehet, addig ragaszkodjunk a fejlesztési források fejlesztésre történő felhasználásához. Amíg az utolsó lehetőségeket nem merítettük ki a HOP-pénzek más forrásból történő kiegészítésére, addig nem érdemes a HOP-források átcsoportosításáról beszélni – jelentette ki az ügyvezető elnök.

Az ülés időpontjáig a szövetség jelenlegi 83 tagjából tízen kérték igazolást a különböző támogatási kérelmek benyújtásához: egy esetben egytől háromig terjedt azon projektek száma, amelyhez az igazolást kérték. Az azóta eltelt időszakban pedig újabb 19(!) igazolási kérelem futott be a szövetséghez. Mindez azt jelenti, hogy a tagság harmada az első támogatási kérelem benyújtási időszakában tervezi a fejlesztést és a HOP-forrás igénybevételét. Végső konklúziót persze ma még nehéz mondani arról, hogy lesz-e elegendő fejlesztési igény a halászati pénzek felhasználására vagy sem. Meg nem erősített hírek szerint a pályázati kérelmek várhatóan lefedik a 3 milliárd forint forrásalapot. Véglegeset augusztus közepén mondhat a hivatal is, így korai azt felvetni, hogy módosítani szeretnénk a Halászzati Operatív Programot. A tagság és az ágazat számára is több információ szükséges a döntés meghozatalához, s ennek érdekében az ügyvezetőség azt a kezdeményezést fogadta el, hogy a szövetség, mint a HOP monitoring bizottság tagja, július 31-e után

Akaszton Szabó Józsefnek is várták már a 2. tengely pályázati lehetőségeinek megnyitását

(Folytatás a 2. oldalon)

Ülésezett az ügyvezetőség

(Folytatás az 1. oldalról)

kezdeményezze a bizottság összeülését, mégpedig záros határidőn belül, amelyen értékelik – HOP céljai teljesíthetőségének a szem előtt tartásával – az első benyújtási határidőig történeteket. Az irányító hatóság tárja a bizottság elé, hogy milyen eredményt mutatott az első HOP-konferencián meghirdetett információkérés, adatgyűjtés, és értékelje, hogy mindez, valamint az agrár-környezetgazdálkodási támogatás augusztus 31-ével történő lejárata veszélyezteti-e a HOP célrendszerét. (Azóta az irányító hatóság közzétette a felmérés eredményeit az FVM honlapján. A szerk.) Ha úgy értékeli, hogy veszélyben van, akkor arról is dönteni kell a bizottságnak, hogy mi a további teendő. Az ügyvezetőség kezdeményezésében olvasható az is, hogy a monitoring bizottság az irányító hatóság értékelését tárgyalja, amely azt is tartalmazza, hogy az extenzív halas-

Ebben az aszályos időszakban is születnek érdekképviseleti eredmények, s erre éppolyan nagy szükségünk van, mint a betevő falatra. A víziállat-egészségügyi jogszabályok módosításának következtében a szövetség javaslata érvényesült: a tagjaink által felvállalt tavaszi virémia- és koi herpeszvírus-vizsgálatokat jogszabályi kötelezettség írja elő. Ez megteremti a feltételeit annak, hogy a jövőben csak olyan élő halat lehet szállítani az országba, amelyhez mellékelik a negatív vírusvizsgálati eredményt, s a víziállat-egészségügyi feladatokat ellátó személy – a módosítás értelmében praktikusán a tógazda, ha rendelkezik ezzel a vizsgával – aláírásával igazolja, hogy a szállított hal egészségügyi szempontból rendben van. Ezzel olcsóbbá válik az élőállat szállításához megkövetelt állat-egészségügyi dokumentációs rendszer. Ez azért határozott előrelépés, mert egy szemforgató, hazug gyakorlatot fenntartani, amely ráadásul pénzbe is kerül, felesleges. Az esetek 99 százalékában az állatorvosok csupán a pecsételésre szorítkoztak, hiszen hogy a hal milyen egészségi állapotban van, azt leginkább a haltermelők tudják. Nekik pedig elsődleges érdekük, hogy egészséges legyen a szállítmány, hiszen a halnál is érvényesülnek a piacgazdaság törvényei. A haltermelők számára a szövetség több tanfolyamot is szervezett, amelyen nagy volt az érdeklődés, s a résztvevők nagy többsége sikeresen vizsgázott a mondhatni nem könnyű tananyagból. Ezentúl a vizsgát sikeresen letevő tógazda is igazolhatja a szállított hal egészségi állapotát, miután a sikeres vizsgát igazoló bizonyítványt az érintettek hamarosan kézhez kapják.

vi agrár-környezetgazdálkodási támogatás kiegészítő forrásokból való biztosítását lehetségesnek tartja-e? Ha nem tartja lehetségesnek, akkor térjenek ki arra, hogy milyen technikával és mikorra tudja elintézni azt, hogy az egyébként mindenki által fontosnak ítélt program folytatásához szükséges pénzügyi források rendelkezésre álljanak.

További két, a mindennapokat érintő javaslatot is tárgyalt az ügyvezetőség. Az egyik javaslat a HOP 2. tengelyének megnyitási lehetőségét sürgeti. A másik továbbra is szorgalmazza a szövetség a 3. tengely forrásainak felhasználásának lehetőségét. A levélben és a kezdeményezésben az ügyvezetőség szóvá tette a tisztázatlan vezetői kompetenciák miatti nehézségeket, s különösen fontosnak ítélték, ha javulna az együttműködés az ÚMVP és a HOP monitoring bizottság brüsszeli képviselete között. Enélkül ugyanis igencsak nagy nehézségekbe ütközik az ágazati ügyek kezelése. A konkrét átiratot kézhez kapta az irányító hatóság két vezetője, Sirman Ferenc elnök és Gábor János osztályvezető.

Az ügyvezetőség új tag felvételéről is döntött. Személyi kérdés is napirenden volt, mivel május 15-én jelentették be, hogy a Balatoni Halászati Zrt. elnök-vezérigazgatói széké megüresedett. Kiss György Károlynak nemcsak a vezetői kinevezése szűnt meg, hanem valamennyi képviseleti jogosítványa is. Ennek következtében a szövetségben betöltött feldolgozó társelnöki posztja is megszűnt a korábbi vezérigazgatónak, így az alapszabály értelmében, hat hónapon belül új társelnököt kell választani. A feldolgozó társelnököt a feldolgozóval rendelkező tagok köréből kell választani, a megüresedett poszt betöltéséhez szükséges jelöléseket az ügyvezetőség által megválasztott jelölő bizottság gyűjti össze.

A jelölő bizottság vezetője Kiss Ferenc (Gelej), tagjai Csoma Gábor (szajoli Halász Kft.) és Lévai Ferenc (Aranyponty Zrt.), a titkár Orosz Sándor ügyvezető elnök. A szövetségnek jelen pillanatban nyolc olyan tagja van, akik érintettek a választásban. A jelölő bizottság megkezdte munkáját, amelynek során az a cél, hogy a feldolgozók érdekeit képviselni képes, arra alkalmas személyt jelöljenek, s aki a közgyűlésen is megkapja a kellő támogatást. Előzetesen azt a megjegyzést tette a bizottság titkára, hogy több alkalmas személyt lát a poszt betöltésére, mert a szövetség tagjai rendelkeznek azokkal a tulajdonságokkal, amelyek alkalmassá teszik őket a feldolgozó kör képviseletére. Értelmes és valós alternatívákat felmutató választás előtt áll a tagság.

Konstruktív ülés zajlott, érdemi vitákkal, s végül minden döntést egyhangúlag hozott meg a testület, mondta végezetül Orosz Sándor.

H. Gy.

Mint arról már korábban beszámoltunk, a magyar partnerek jelentős szakmai közreműködését igénylő SustainAqua projekt a végéhez közeledik. A projekt jelenlegi szakaszában Európa 12 országában zajlanak azok a szakmai fórumok, amelyek egyik alapja a HAKI és az Akvapark Egyesület által szerkesztett SustainAqua-kézikönyv. A magyarországi fórumok június végén zajlottak Szarvason és Rétimajorban, ahol a szűkebb körű hallgatósság mindkét alkalommal nagyon hasznos tapasztalatcserét folytatott. A HAKI Szaktanácsadási és Innovációs Központjának nem titkolt célja, hogy a jövőben több hasonló, szűkebb szakmai területre koncentrált fórumot szervezzen, ezzel is ösztönözve az innovatív ötletek, új technológiák terjedését az ágazatban. Ennek a folyamatnak része az is, hogy a fórumokon elhangzottak tartalmi kivonatát a Halászati Lapok számaiban is közöljük.

A SustainAqua projekthez kapcsolódóan először a külföldi esettanulmányokat mutatjuk be, majd a következő lapszámokban a kapcsolódó hazai kutatások eredményeit ismertetik a HAKI munkatársai.

Dánia: recirkulációs rendszerek a pisztrángtenyésztésben

Napjainkban egyre nyilvánvalóbb jelenség, hogy a vállalkozások innovációjának egyik mozgatórugója – a piaci verseny mellett –, a folyamatosan szigorodó EU-szintű és nemzeti környezetvédelmi szabályozás. Jó példa erre a dániai pisztrángtenyésztés, ahol az átfolyóvízes hidegvízi rendszerek Európa egyik legjelentősebb termelését adták. A nemzeti környezetvédelmi szabályozás azonban fokozatosan csökkentette a folyókból kivehető vízmennyiséget és maximálta a gazdaságok tápfelhasználását. Az állam, a szakmai szövetség és az akvakultúra-kutatás azonban nem hagyta magára a dán termelőket ebben a helyzetben, s az érdekeltek összefogásával, állami támogatással kidolgozták az úgynevezett „modellfarmok” rendszerét. Az önkéntesen jelentkező telepeken különböző megoldásokat dolgoztak ki a víz tisztítására és visszaforgatására, amelyeket részben a melegvízes recirkulációs rendszerekből vették át, részben egyedi megoldásokat dolgoztak ki. A technológiai fejlesztések révén jelenleg 95–97%-os víz-visszaforgatás mellett tudnak a korábbival

A SustainAqua projekt külföldi esettanulmányai

közel azonos költségekkel termelni e telepek. Ez egyre több termelőt arra ösztönöz Dániában, hogy gazdaságát átalakítva átálljon a recirkulációs termelésre, míg Európa más országaiban eleve így épülnek az új pisztrángtelepek.

A dániai SustainAqua esettanulmány keretében a modelltelepek egyes technológiai elemeihez elemző vizsgálatokat végeztek a kutatók az alábbi területeken:

- takarmányok és takarmányozási módszerek – a mintagazdaságok környezeti hatásainak vizsgálata modell alkotással;
- a mintagazdaságok energiafelhasználásának mérése;
- vízinövények kísérleti termesztése a mintagazdaságok felhagyott tavaiiban;
- alternatív halfajok tenyésztése a mintagazdaságok lagúnás részeiben.

A laboratóriumi takarmányozási vizsgálatok érdekes eredménye volt például, hogy meghatározta a nitrogén- és a foszfor kibocsátás „útvonalait”. Az összes nitrogén jelentős részét (88%) az oldott szennyeződések tartalmazták, miközben átlagosan 12%-ban volt jelen formált alakban. A foszfort majdnem teljes egészében (átlagosan 98%) a formált szennyeződések alkották, így csak nagyon kis részben (átlagosan 2%) találták meg oldott formában. Az esettanulmány másik nagy gyakorlati jelentőségű kutatása volt a különböző vízmozgatási és levegőztetési módszerek energetikai összehasonlítása. A számítások kimutatták például, hogy a csőpropeller-szivattyúval a víz mozgatásához szükséges energia csak negyed része a mamutszivattyús vízemelő energiaigényének. A csőpropeller-szivattyú használata esetén a levegőztetést más módszerrel kell megoldani, ami ugyancsak energiát igényel.

Lengyelország: új utak a tógazdasági haltenyésztésben

A 22 ezer tonna körüli lengyel pontytermelés sokáig a legnagyobb volt az EU jelenlegi tagországai között, de mára a statisztikai adatok már csak 18 000 tonnás termelést jeleznek (a lengyel pisztrángtermelés ugyanakkor 2001 óta 7000 tonnával nőtt és 90%-ban belföldi piacon értékesít). E jelentős visszaesés oka igen összetett, szerepet játszik benne a hagyományos piacok beszűkülése valamint a herpesz vírus (KHV) megjelenése is. Az esettanulmány fő kutatási területe tehát az volt, hogy miként lehet a hagyományos polikultúrát minél jobban elvinni az új fajok irányába, illetve hogy a tógazdaságoknak mi-

lyen egyéb közvetlen funkciói lehetnek a haltermelésen kívül.

Az esettanulmány polikultúra moduljában összehasonlították a hagyományos monokultúrák és polikultúrák nevelését két kísérleti állománnyal, melyet lapátorrú tokkal és szibériai tokkal egészítettek ki. A nevelési szerkezetben minden táplálkozási spektrumú halfajból (tőfenékről táplálkozó, szűrő táplálkozású és növényevő) azonos mennyiség lett kihelyezve április végén, a tenyésztés 5 hónapig tartott. A „polikultúra” modulban az összes tesztelt alkalmazás közül a lapátorrú tok és ponty együttes nevelése eredményezte a legnagyobb halhozamokat. A lapátorrú tok biomasszagarapodása körülbelül 30%-kal nagyobb a pontyénál, miközben a ponty növekedése lényegében azonos volt mind a monokultúrában, mind a lapátorrú tokkal kiegészített polikultúrában. A lapátorrú tok és ponty és a tok polikultúrában jelentős arányt képviselt a teljes haltermelésben. Az alacsony ponty termelést a kompó polikultúrában a nagy mortalitás okozta, ami a KHV megjelenésével hozható kapcsolatban. A pettyes busa biomasszája ebben a kezelésben csak 53%-a volt a lapátorrú tok biomasszájának. A kísérletek között gyűjtött tapasztalataik alapján a kutatók gyakorlati tanácsokat is megfogalmaztak a lapátorrú tok tógazdasági termelésével kapcsolatban. Így például:

- a halászok a ponty kezeléséhez vannak hozzászokva, amely sokkal ellenállóbb hal, mint a lapátorrú tok, ezért, rendkívül óvatossá kell lenniük, amikor az új fajt „kézbe veszik”. Ezt figyelembe kell venni a háló kezeléskor, a válogatásnál és az osztályozásnál egyaránt;
- különleges figyelmet kell szentelni a lehalászkor a háló húzására és a tanyák kialakítására. A lapátorrú tok orra beakadhat a lehalászásnál használt húzóhálóba és a mozgásképtelen halak megfulladhatnak. Ajánlott olyan hálót használni, aminek a lyukmérete nem teszi lehetővé az orr beakadását;
- a hosszú ideig tartó zsúfoltság, más fajokkal, együtt a húzóhálóban a lapátorrú tok fulladásához vezethet. Ez különösen fontos, ha szünet van az egymást követő szállítások között;
- a megfigyelések szerint a lapátorrú tok hosszabb idő alatt hever ki a lehalászást, mint a ponty vagy a pettyes busa. Emellett több helyre van szüksége, hogy úszhasson, mivel nem mozgatja a kopoltyúfedőjét a kopoltyún való vízfolyás biztosítására. Így speciális figyelmet igényel a kopoltyútisztítási folyamat;

- a fiatal lapátorrú tok könnyű zsákmány a hallal táplálkozó madaraknak. Ezért a 300–500 g-os lapátorrúakkal nevelésű tavakat védeni szükséges a tó fölé kifeszített hálóval vagy szalaggal.

Az esettanulmány úgynevezett „kaskád moduljában” a lengyel kutatók egy olyan halastavakra épülő rendszert vizsgáltak, amelyben kisebb állattartó telepek, biogazdaságok teljes mértékben hasznosítani tudják a trágyát és az elfolyó szennyvizet.

Egy állattartó telep összekapcsolása halastavakkal vagy annak valamelyik elemével egy lépés a magasan fejlett és kívánt integrált mezőgazdaság felé, mivel a gazdaságon belül előállított erőforrások felhasználása ugyanabban a gazdaságban fontos eleme a fenntarthatóságának.

Az esettanulmány kutatási eredményei alapján a kaskád rendszer optimális működéséhez négy különböző területű és funkciójú rész szükséges. Nincs általános korlátozó tényező az egyes részek méretével kapcsolatban, habár a nyújtott elrendezés előnyös a víz rendszeren belüli áramlásának biztosításához. A rendszert két vagy három tó alkothatja, azonban az első tóban célszerű a zooplankton egységet és a szűrő egységet együtt elhelyezni, ezt a két egységet csak egy hálóval kell elválasztani, amely biztosítja a zooplankton átjutását. A szűrő egység elsősorban szűrő táplálkozású halfajokkal telepített. 150 kg/ha tömegű lapátorrú tok vagy pettyes busa és 150 kg/ha sűrűségben telepített fehér busa képes megfelelően hasznosítani az ebbe a részbe kerülő plankton biomasszát (az ajánlott egyedi súly: 0,5–3 kg).

A négy részegységből álló kaskád rendszer nagyon jól bevált (a teljes rendszerre vonatkoztatva) hektáronként 25 m³ szarvasmarha trágya kezelésére. Am a rendszer fő korlátozó tényezője a jelentős vízigény, ami biztosítja a tápanyagok áramlását. Úgy tűnik, hogy a vízellátás egy olyan korlátozó tényező, amely erősen meghatározza a rendszer méretét és kapacitását. Főleg az olyan országokban, ahol a víz kivétele és kibocsátása a természetes vizekbe korlátozott.

A cikksorozat következő részében a recirkulációs tilápiatenyésztéssel foglalkozó hollandiai esettanulmányt és a Svájcban működő trópusi üvegház haltermelő rendszerét mutatjuk be. Ezt követően részletesen ismertetjük a hazai esettanulmányt és gyakorlati alkalmazási lehetőségeit.

A SustainAqua projektet az EU 6. Kutatás-Fejlesztési Keretprogramja támogatta.

B. T.

Tanár úr nyugdíjba ment!

Horváth László professzor – akit a tanítványai „csupán” tanár úrként szólítanak és tisztelnek a mai napig – egy, a SZIE Halgazdálkodási Tanszékén június 30-án rendezett, bensőséges hangulatú ünnepség keretében nyugdíjba vonult. A köztiszteltnek örvendő professzor kérésére nem volt nagy csimadratta, csupán kollégák és tanítványok köszöntötték a szakembert, aki egész életében szerény, visszafogott életet élt. Szerénysége nyugdíjas korára sem változott, de tanítványai nem csupán ezért szeretik és tisztelik, hanem mert az elmúlt évtizedekben olyan tudást, szakértelmet gyűjtött össze, halmozott fel, ami önmagában elegendő az elismerés kivívásához.

Dr. Urbányi Béla, a tanszék vezetője, a tanár úr utódja – 2005 novemberében vette át a tanszék irányítását – celebrálta az ünnepséget. Köszöntötte a Horváth házaspárt, s a megjelenteket. Horváth László életpályáját ismertette elmondta, hogy a professzor 1940. október 26-án született Debrecenben. Egyetemi tanulmányait a Kossuth Lajos Tudományegyetemen folytatta, ahol speciális kollégiumi foglalkozások keretében ismerkedett meg a halászat és haltenyésztés témakörével. Az itt szerzett élmények hatására választotta hivatásként a halbiológusi pályát.

Egyetemi tanulmányait követően a szarvasi Haltenyésztési Kutatóintézetben helyezkedett el, ahol az amúr és a busa mesterséges szaporítása során szerzett eredményei alapján kapta meg a Ph.D. fokozatot. Szakmai pályafutását a százhalombattai Temperált-vízű Halzaporító Gazdaságban (TEHAG) folytatta, oktatási osztályvezetőként. Itt dolgozta ki a harcra indukált szaporítási módszerét, melyet a világ számos országában ma is alkalmaznak és hasznosítanak. Kandidátusi értekezését 1981-ben védte meg a ponty petefejlődésének elemzése és szabályozása témakörben. A TEHAG-ban eltöltött időszak alatt már óraadóként részt vett a gödöllői egyetemi kar oktatási munkájában, majd 1986-ban az egyetem főállású dolgozója lett. Lépésről lépésre, szisztematikusan építette fel csapatát, kezdetben még halas csoportként, majd laboratóriumként funkcionált, mely 2000-ben alakult át Halgazdálkodási Tanszékké. Eközben 1997-ben akadémiai doktori címet szerzett a tenyésztett halaink szaporítását és szaporodásbiológiáját összefoglaló tanulmányával.

Rendkívül népszerű a diákok körében, akik nagyra tartják emberségét, a tanulók iránti lojalitását, de elfogadták szigorát és következetességét. Évente 2–3 diplomatervezés és 3–4 diákkörös hallgató irányítását végezte, hallgatói általában a halászati szakmát foglalkoztató, gyakorlatias témákkal ismerkedhettek meg szakdolgozatos munkájuk alatt. Hallgatói igen szép sikereket értek el diákköri konferenciákon, több

országos első helyezést és egyéb helyezéseket elért hallgatót tudhat magáénak. Tevékenyen részt vett a tanszék oktatási profiljának kialakításában, amely alapvetően a tógazdasági haltenyésztés és a halgazdálkodás területeire fókuszál. Aktívan részt vesz a doktori iskola irányításában, korábban mint iskolavezető, jelenleg mint tisztag. A vezetése alatt kidolgozott oktatási és kutatási szisztéma segítségével nívós és értékes disszertációkat dolgoztak ki a doktori eljárások során. Eddig 75 hallgatónak volt konzulense és/vagy témavezetője.

Tananyagfejlesztő munkájának legfontosabb értéke a Halgazdálkodás és halbiológia c. egyetemi tankönyv, melyet írt és szerkesztett. Emellett számos egyetemi jegyzet, könyvfejezet, szakmai könyv, könyvrészlet fűződik nevéhez, munkásságának jelentőségét mutatja, hogy egyseseket 3, illetve 4 világnyelven is kiadtak. 1976-tól több mint 20 alkalommal vett részt külföldi, több hetes tanulmányúton, illetve szakmai rendezvényen 15 nyugati országban. Szakértőként 6 fejlődő országnak készített halkeltető és technológiai terveket, különböző hazai és külföldi szervezetek felkérésére. 1974-1978 között 3 EIFAC konferencián (Németország, Hollandia, Norvégia) felkért előadó halszaporítási és ivadéknevelési technológiák fejlesztése című témákban. „Mass rearing I–II” címmel szöveges oktatófilmet készített társszerzőkkel a ponty szaporításáról és ivadékneveléséről és fejlődő országok szakembereinek részére a FAO megbízásából.

A mindennapi oktatási feladatok mellett nagy hangsúlyt fektetett a kutatási munkák végrehajtására. A 2000. évben meghirdetett NKFP programban már sikeresen vezetett és mind pénzügyileg, mind szakmailag sikeresen lezárt egy programot (projektszám: 4/039/2001). A K+F Halászatfejlesztési Konzorciumban részt vevő szerveze-

tek száma 35 (29 vállalkozás és 6 intézmény). A lezárt NKFP program folytatásaként témavezetője volt a másik ágazati programnak (projektszám: 4/006/2004), melyben 10 intézmény és gazdasági társaság működött közre.

Menedzserigazgatója volt a Regionális Egyetemi Tudásközpontnak, mely sikeresen zárta le a 3 éves kutatási periódusát. Összességében elmondható, hogy Horváth László professzor úr szakmai munkássága, emberi magatartása, oktatási és kutatási eredményei méltán tarthatnak számtal elismerésre, s reméljük,

hogy még sokáig kikérhetjük szakmai véleményét, fejezte be mondandóját Urbányi Béla.

A tanszékvezető után többen is szót kértek és kaptak, akik közül Dr. Angyán József volt kolléga szavait érdemes külön is megjegyezni. Az országgyűlési képviselő szerint a professzorság nem csupán cím, hanem emberi tartás kérdése is. Angyán József az együtt töltött évek alatt megbizonyosodott arról, hogy Horváth László méltó a professzorságra, emberi tartása, magatartása hitelessé tette a cím viselését. Embernek lenni és maradni minden körülmények között, ez a legnehezebb feladat, s Horváth Lászlónak a pályafutása során mindvégig sikerült ennek a kihívásnak is megfelelnie.

Tanár úr – talán a könnyeivel is küszködve – a szavakat keresvén annyit mondott, hogy túlzottnak érzi azokat a dicsérő mondatokat, amelyek elhangoztak. Ő csupán tette a dolgát, s nem is hibátlanul. Valóban került a ri-valdafénynt, de a sors keze is benne volt abban, hogy vállalnia kellett egy közösség képviselőt, ezáltal a közszereplést. A legnagyobb eredménynek azt tartja, hogy a magyar halászat iránt elkötelezett szakembereket engedték ki az egyetem falai közül, akik tovább viszik azt a szellemiséget, amit ő is képviselt.

h-n

Angyán József az együtt töltött évek alatt megbizonyosodott arról, hogy Horváth László méltó a professzorságra, emberi tartása, magatartása hitelessé tette a cím viselését.

Egyetemi tanulmányait a Kossuth Lajos Tudományegyetemen folytatta, ahol speciális kollégiumi foglalkozások keretében ismerkedett meg a halászat és haltenyésztés témakörével.

Csopaki hal- és borfesztivál

Kellemes időben zajlott június végén Csapokon az V. hal- és borünnep. A jó hangulatot persze – akárcsak tavaly, amikor eléggé borús volt az ég és lógott az eső lába – nehéz lett volna bármivel is elrontani, hiszen a szervezők, Csapak önkormányzata és a helyi Csapak-Paloznak Horgászegyesület megfelelő feltételeket biztosítottak a résztvevőknek. A halfőzéshez a Haltermelő Országos Szövetsége és Terméktanácsának tagja, a Tógazda Halászati Zrt. biztosította a halat, s a versenyzők között ismét jelen volt Tölg László, a szövetség munkatársa.

Balassa Lajos, a Csapak-Paloznak HE elnöke és Hidegkúti Csaba, az egyesület titkára csak néhány percre tudott a mikrofon elé állni. A gazda szeme hizlalja a jószágot, tartja a mondás, amit a szervezők nyelvére fordítva úgy értelmezhetünk, hogy a jó szervező mindenütt ott van, és felügyel az eseményekre. Balassa Lajos elárulja, hogy már akkor készülnek az új évre, amikor az előző évi rendezvény befejeződött. Csapak túlságosan is kis település ahhoz, hogy egymagában felvállalja a szervezést, ezért nem lepődünk meg, amikor az elnök elmondta, hogy több környező település fogott össze. Így a háromnaposra bővült rendezvényen jelen volt Tihany, Balatonfüred, Csapak, Paloznak képviselője. De miután a csopaki strand biztosította a helyszínt, így a házigazda szerepét a csopaki polgármester, Ambrus Tibor és a két horgász szakember töltötte be.

Három napon keresztül a halról és a borról szól itt minden, jelentette ki az elnök. Miközben a horgász- és a halászléfőző verseny zajlott, a horgászegyesület vezetői együttműködési megállapodást kötöttek a

Tölg László a főztjét kóstolja

Balassa Lajos elnök

helyi Sáner János Kertbatár Körrel. Ez azért fontos, mert a halászlé mellé ők kínálták a bort a vendégeknek. Az elnök is pontosan tudja, átkozott a hal a harmadik vízben, ezért a kiváló halételekhez jó bor kál.

Ami az egyesületet illeti: több mint kétszáz tagot számlálnak, akikből húsz gyerek-horgász. Azért ilyen nagy a gyereklétszám, mert az egyesület a területi jegy árához 2500 forinttal hozzá járul, így népszerűsítve a horgászsporthot. Négy horgász kikötőt és egy horgásztanyát üzemeltetnek, ahol száz csónaknak tudnak helyet biztosítani. A kikötők mára megteltek, a horgásztanya 300 négyzetméteren fekszik, egy 40 négyzetméteres épülettel, amit az egyesület tagjai használhatnak.

Hidegkúti Csaba a horgászversenyre ügyelt leginkább. A környező települések horgászait hívták meg, egyéni és csapatversenyben nevezhettek a jelentkezők. De nem csak az egyéni és csapateredményeket ismerték el, hanem a legnagyobb halat fogó versenyzőt is díjazták. S mint kiderült, a horgászverseny kétnapos: másnap a gyerekek snecifogó versenyét rendezték (tavalyelőtt Tölg László kisebbik kislánya, Rita második helyezést ért el, aki idén nem indult.)

Arra a kérdésünkre, hogy van-e hal a Balatonban, mindkét horgász elmosolyodott. Lassan-lassan örök témává válik, hogy van-e vagy sem hal a tóban. Halász-horgász-ellenét is felfedezhető e mögött a vélemény mögött, mert a horgászok szerint nincs, illetve nagyon kevés hal van a Balatonban. Kesz-

get még úgy-ahogy fognak a sporttársak, de pontyot már alig-alig. Kevés halat telepítenek a csopaki vízrészben, s ezt egyértelműen a Balatoni Halászati Zrt. számlájára írják. Ivadékokat a horgászok telepítettek (12 ezer darab csukát), de nagyobb halakat sajnos nem. A BH Zrt.-nél történt változásokról nem sokat tud a két vezető, de azt elmondták, hogy a halgazdálkodástól külön kellene választani a Balaton horgászvízként való ke-

Ambrus Tibor polgármester

Hidegkúti Csaba titkár

zelését. Ha a kettő együtt megy, abból jó nem sült ki, jelentette ki az elnök. A horgászokkal fizettetik meg a cég veszteségeit, amely nyereségorientált gazdálkodást kénytelen folytatni. Az lenne jó, ha csak szelektáló halászat folyna a tavon, a busától meg kellene szabadulni, mert előbb-utóbb katasztrófa lesz, s a horgászturizmus fejlesztésére kellene a nagy hangsúlyt helyezni. Minél több halat kellene telepíteni, s a halórzést is a cégnek kellene megoldania. Jelen pillanatban nem érzékelik a halórzés hatékonyságát, 14 halórrel nem lehet 60 ezer hektár vízfelületet megvédeni...

Hidegkúti Csaba szerint megoldást hozna, ha a települések lennének a halászati társaság tulajdonosai. A települések ugyanis magukénak érzik a határaikhoz tartozó vízterületeket, s akár az egyesületek is betele-

➤ píthetnék, persze kedvező áron beszerezhető hallal.

Ambrus Tibor polgármesternek – hasonlóan a két egyesületi vezetőhöz – több helyszínen is jelen kellett lennie, de a legszívesebben a strandra jött, mert szerinte – miután kedveli a halételeket – a rendezvény egyik csúcseménye itt zajlott. Csopak kétezer lelket számoló község, s jó közösséget alkotnak a lakók. Az idegenforgalom szempontjából kedvező a helyzetük, hiszen a magyar tenger ma is vonzó a turisták számára. De ma már nem elegendő az, hogy Csopak a víz mellett fekszik: színvonalas programokkal kell a vendégeket idecsalogatni, s itt tartani. A hal, a horgászat az egyik vonzerő, és a szőlő, a borkultúra a másik. Így magukat is megmutatják.

A legnagyobb problémát az jelentette, hogy a szezonális időszakot meghosszabbítsák. Májusban és szeptemberben is vannak nagy rendezvényeik (például szőlő és a márdárjesztők-napja, amely szüreti eseményeket fog össze). A szezon megnyújtásának egyik legnagyobb lehetőségét a polgármester éppen a horgásztatásban látja, amely méltatlanul háttérbe szorult a Balatonnál. Persze nem véletlenül: a polgármesternek is az a tapasztalata, hogy kevés a kifogható hal. Ha lesz elegendő zsákmány, akkor ismét fellendül a horgászturizmus, amely nagyobb tömeget vonz, mint a vadászat. Csopak vezetője egyébként nem ül ölbe tett kézzel: Balaton egyetlen horgászstégjét üzemeltetik, ide nem lehet csónakkal, vitorlással kikötni, ez csak a horgászoké. A nagy titkot is elárulja Ambrus Tibor: aki szeptemberben ül le a stégen horgászni, az jól jár, mert az egész nyáron át történő bevetés következtében a nagy halak is ide szoknak. Nyolc-tíz kilogrammos csukát, 2–3 kilogrammos pontyot fognak a szerencsésebbek.

A balatoni önkormányzatoknak – miként a hajózási társaságot is – kellene átvenniük a BH Zrt-t, s az állami tulajdonlást azonnal meg kellene szüntetni, vélekedett a polgármester. A cégnek természetesen léteznie, működnie kell, mert a busa lehalászását, a halórzést, a haltelepítést továbbra is annak kellene elvégeznie. A helyi, lokálpatriótákból szervezett ellenőrök sokkal hatékonyabb munkát végezhetnének. S ami a hatékonyságot illeti, a polgármester valóban a legjobbra tör. Csopak a 3200 önkormányzat közül az ország második legfejlettebb települése címet érdemelte ki. A község területén az utak 100 százalékban aszfaltozottak, 98 százalékos a csatornázottság, s infrastrukturális problémák nincsenek. Sokat pályáztak és pályáznak ma is, szerencsére az önrészt minden esetben elő tudták teremteni.

A gasztronómiai rendezvényeknek nagy sikerük van, s ezek a horgászturizmus fejlesztését is elősegítik, mert nem csupán a horgászatra, hanem a Balatonra, a balatoni halakra is ráirányítja a közvélemény figyelmét. S ez nem csak Csopaknak, hanem a magyar halászságnak is jó reklámot ad, mondta végezetül a polgármester.

H. Gy.

Szakképzés felsőfokon

Egy kis túlzással azt is mondhatnánk, hogy házhoz jött a Vinçotte Akadémia. Hulko Gyula Péter igazgató azzal a hírrrel nyitott be a Haltermelő Országos Szövetsége és Terméktanácsa ügyvezető elnökéhez, Orosz Sándorhoz, hogy az AIB-Vinçotte Hungary Kft. szakmai képzésekkel foglalkozó akadémiaja idén szeptembertől halór és horgásztókezelő képzést indít. Az öt-, illetve héthónapos tanfolyamokon államilag elismert bizonyítványt kapnak a sikeresen vizsgázó hallgatók, akikből – reméljük – minél több végzett szakember áll a magyar halászság rendelkezésére.

Ahhoz, hogy az ember valamit jól csináljon, ahhoz ismernie kell a maga képességeinek határait is, kezdte mondandóját az igazgató. A hallal kapcsolatos oktatáshoz olyan szakembereket keresnek, akik a legjobban értenek ehhez a témához, így egyenes út vezetett a szövetséghez. A Vinçotte Akadémia tanfolyamokat, képzéseket kiválóan szervez, de az oktatás szakmai háttérét a szakmai szervezetek révén biztosítják.

Korai még a szakmai együttműködés bármilyen formájáról beszélni, jelentette ki az igazgató arra a kérdésre, hogy milyen együttműködés jött létre a szövetség és az akadémia között. Egy szándéknyilatkozat született az akadémia részéről, s ebben megfogalmazták, hogy be kívánna lépni a szövetségbe. Elsősorban azért, mert – az

alapszabály szerint is – az oktatással foglalkozó cégek helyt kaphatnak a tagsági körben. A kölcsönös érdekeket figyelembe véve, szem előtt tartva szervezik az oktatásokat.

Hulko Gyula Péternek személyes kötődése is van a halór és horgásztókezelői tanfolyam szervezéséhez: aktív horgász, a Gyulai Dolgozók Horgász Egyesület tagjaként. Az érzelmi elkötelezettségen túl racionális oka is van a képzés indításának. Magyarországon elindult egy olyan folyamat, hogy a munkakörök többségét csak bizonyos szakmai végzettséggel lehet betölteni. Az adott tevékenységet felügyelő ágazati szervek, minisztériumok rendeletekben szabják meg – ezt úgy hívják, hogy Szabályozott Szakmák és Munkakörök Gyűjteménye – hogy milyen iskolai végzettségre van szükség az állás betöltéséhez. Így jött képbe a horgásztókezelői képzés is, mert azt szeretnék, hogy ha a tókezelők is megfelelő képzettséggel végeznék munkájukat. Egy horgásztokezelése túlmutat a napi gazdasági tevékenységen: környezeti, halszaporítási feladatokat is el kell látni. Ez a képzés persze nem egyetemi szinten zajlik, ez egy szakképesítés, amelyhez nyolc általános, vagy középiskolai végzettség szükséges attól függően, hogy alap vagy rész-szakképesítésről van-e szó, szögezte le az igazgató.

A tókezelés szakértelmet követel. Ha egy település mellett vízfelület van, akkor az a környezetre is sok pozitív hatást fejt ki. Egy halas-, horgásztokezelés az élet új dimenzióit teremti meg, a környezetvédelem mellett alakítja a mikro- és makrokörnyezetet, befolyásolja a fauna, a biodiverzitás minőségét, összetételét, s ezt szakértelem nélkül aligha lehet jól végezni. Nyílt képzés formájában Budapesten és Dunaújvárosban hirdette meg a cég a tanfolyamokat, s érdeklődés mutatkozik a két szakképzés iránt.

A halórképzés a horgásztókezelői képzéshez hasonlóan fontos. Kevés a halór, aki meg tudja védeni a tavakat, a természetes vizeket a rapsicoktól. Az önkormányzatok is sokat tehetnek az élővizek megvédése, hasznosítása érdekében. Az oktatás, a képzés az egyik kitörési pontja is lehet az országnak, hiszen a tudás, a szellemi potenciál növelésével nagyobb lehetőség mutatkozik a munkahelyek teremtésére.

(hajtun)

Minden erőnkkel, a világot mindenütt

A Vinçotte brüsszeli székhelyű világcég, amely 2007 óta van jelen Magyarországon. A cég mottója: globális megoldásokat szállít a problémákra. A megoldások mindig a jövőbe mutatnak. A magyar irodában és a világ számos részén létesített 14 másik kirendeltségről 1800 munkatárs áll mintegy 45 000 ügyfélük rendelkezésére. Ha a Vinçotte-hoz fordul, biztos lehet benne, hogy egy kimagaslóan megbízható szervezettel működik együtt, amely garantálja a rugalmas és pártatlan szolgáltatást.

A Vinçotte világszerte több mint 130 speciális vizsgálatot, ellenőrzést és tanúsítást, továbbá elemzéseket és kísérleteket végez a legszerteágazóbb alkalmazások körében. Az állandó újításoknak, folyamatos bővítéseknek és dinamikus fejlődésnek köszönhetően mára a Vinçotte Akadémia képzési palettája 700 különböző szakmai képzést tartalmaz.

A Vinçotte szolgáltatásainál immár olyan széles a minőség, a biztonság, az oktatás és a környezetvédelem területén, hogy túlzás nélkül állíthatjuk, hogy minden területen komoly tapasztalatokkal és kiváló szakértelemmel rendelkeznek, és minden felmerülő igényre tartogatnak teljes körű megoldásokat.

Iratkozzon be

Ön is a Vincotte Akadémia tanfolyamaira!

Akciós ajánlatunk:

- Egyéni jelentkezőink részére havi kamatmentes részletfizetést biztosítunk!
- A képzés teljes díját akár Üdülési csekkel is fizetheti!

Ősszel induló OKJ szerinti képzéseinkből:

- **Halór**
- **Horgásztokezelő**
- Általános asszisztens
- Ápolási asszisztens
- Ápoló
- Bérügyintéző
- Bolti eladó
- CAD-CAM informatikus
- CNC programozó
- CNC-forgácsoló
- Cserépkályha-készítő
- Dekorátor
- Duguláselhárító
- Ecetgyártó
- Emelőgép-ügyintéző
- Energetikus (Létesítményi- és megújuló energiaforrás)
- Építési műszaki ellenőr I-II.
- Fertőtlenítő sterilizáló
- Fogászati asszisztens
- Gépipari minőségellenőr
- Gyermek- és ifjúsági felügyelő
- Gyógymasszőr
- Gyógypedagógiai asszisztens
- Gyógyszertári asszisztens
- Hallásakusztikus
- Hangmester
- Hangtechnikus
- Hegesztő
- Hűtő- és klímaberendezés-szerelő, karbantartó
- Ingatlanfenntartó, karbantartó
- Kandallóépítő
- Környezetvédelmi technikus
- Lakberendező
- Logisztikai ügyintéző
- Magasépítő technikus
- Mélyépítő technikus
- Mentőápoló
- Munkavédelmi technikus
- Növényvédő és méregraktár kezelő
- Óvodai dajka
- Pedagógiai asszisztens
- Radiográfus
- Raktáros
- Rehabilitációs tevékenység terapeuta
- Sportmasszőr
- Számítógépes műszaki rajzoló
- Szárazépítő
- Személyügyi gazdálkodó és fejlesztő
- Személyügyi ügyintéző
- Szociális gondozó és ápoló
- Szociális szervező
- Szociális, gyermek- és ifjúságvédelmi felügyelő
- Társadalombiztosítási és bérügyi szakelődő
- Társadalombiztosítási ügyintéző
- Vegyipari minőség-biztosítási technikus
- Vegyipari technikus
- Vendéglátó eladó
- Vendéglős
- Villanyszerelő
- Vízkútfúró

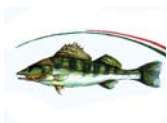

Jelentkezés: Vincotte Akadémia

Cím: 1143 Budapest, Semsey Andor u. 25.
 Telefon: 06 (1) 413-1293, 06 (1) 413-1294,
 06 (70) 945-9480, 06 (30) 540-6652
 E-mail: akademia@vincotte.hu

Nyilvántartási szám: 01-0738-04 • Lajstromszám: AL-1365

www.vincotte.hu

A hazai pálya szabadsága

Lépéselőny ma magyar bank ügyfelének lenni. A Takarékszövetkezetek 100%-ban magyar tulajdonban vannak. A világ pénzügyi időjárásától független, saját betétállományuk teszi őket képessé arra, hogy hitelnyújtással legyenek partnereik hasznára.

A Takarékszövetkezetek szabadsága az Ön szabadsága.

Itt voltunk, itt vagyunk, itt leszünk.
MAGYAR TAKARÉKOK
www.magartakarekok.hu